

EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

14. september 2006 *

Kohtuasjas C-138/05,

mille esemeks on EÜ artikli 234 alusel College van Beroep voor het bedrijfsleven'i (Madalmaad) 22. märtsi 2005. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 25. märtsil 2005, menetluses

Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie

versus

Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

menetluses osales:

LTO Nederland,

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja esimees C. W. A. Timmermans, kohtunikud R. Schintgen, R. Silva de Lapuerta, J. Klučka (ettekandja) ja L. Bay Larsen,

kohtujurist: E. Sharpston,
kohtusekretär: R. Grass,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

— Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie, esindaja: J. Rutteman,

— Madalmaade valitsus, esindajad: H. G. Sevenster ja M. de Mol,

— Taani valitsus, esindaja: A. Rahbøl Jacobsen,

— Kreeka valitsus, esindajad: V. Kontolaimos ja S. Papaioannou,

— Prantsuse valitsus, esindajad: G. De Bergues ja R. Loosli-Surrans,

— Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: B. Doherty ja M. van Beek,

olles 4. mai 2006. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb nõukogu 15. juuli 1991. aasta direktiivi 91/414/EMÜ taimekaitsevahendite turuleviimise kohta (EÜT L 230, lk 1; ELT eriväljaanne 03/11, lk 332) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 1998. aasta direktiivi 98/8/EÜ, mis käsitleb biotsiidide turuleviimist (EÜT L 123, lk 1; ELT eriväljaanne 03/23, lk 3), üleminekusätete tõlgendamist.
- 2 See taotlus esitati Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie (edaspidi „Stichting”) ja Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit’i (põllumajandus-, loodus- ja toidukvaliteediminister, edaspidi „minister”) vahelises kohtuvaidluses seoses Madalmaade õiguses pestitsiidide turuleviimise loa andmiseks ette nähtud menetluse ja tingimustega.

Õiguslik raamistik

Ühenduse õigusnormid

Direktiiv 91/414

- 3 Direktiivi 91/414 üheksandas põhjenduses on märgitud:

„[...] loa andmist reguleerivate sätetega tuleb tagada kõrge kaitsetase, millega välditakse eelkõige selliste taimekaitsevahendite lubamist, mille puhul on võimalus, et ohte tervisele, põhjaveele ja keskkonnale ei ole piisavalt uuritud; inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kaitse peavad olema olulisemad kui taimekasvatustoodangu parandamise eesmärk”.

- 4 Direktiivi 91/414 artikli 2 lõike 1 kohaselt on taimekaitsevahendid „toimeained ja ühte või mitut toimeainet sisaldavad preparaadid, mis on esitatud sellisel kujul, nagu neid kasutajale tarnitakse” ning mis on peamiselt ette nähtud taimede või taimsete saaduste kaitseks kahjulike organismide eest. Direktiivi artikli 2 lõikes 4 määratletakse toimeained kui „ained või mikroorganismid, kaasa arvatud viirused, mis avaldavad üldist või erilist toimet” kahjulikele organismidele või taimedele, taimeosadele või taimsetele saadustele.

- 5 Kõnealuse direktiivi artikli 4 lõike 1 punktist a tulenevalt tagavad liikmesriigid, et taimekaitsevahendi jaoks antakse luba üksnes juhul, kui „selle toimeained on loetletud I lisas ja [on täidetud] kõnealuses lisas sätestatud tingimused” ning tingimused, mis on ette nähtud sama artikli lõike 1 punktides b–f.
- 6 Direktiivi 91/414 artiklis 8 käsitletakse üleminekumeetmeid ja erandeid. Selle artikli lõige 2 sätestab:

„Ilma et see piiraks lõike 3 või direktiivi 79/117/EMÜ sätete kohaldamist, võib liikmesriik erandina artiklist 4 lubada 12 aasta jooksul pärast käesoleva direktiivi teatavakstegemist enda territooriumil turule viia taimekaitsevahendeid, mis sisaldavad I lisas loetlemata toimeaineid, mis on juba turul kaks aastat pärast käesoleva direktiivi teatavakstegemise kuupäeva.

[...]”.

- 7 Vastavalt sellesama artikli 8 lõikele 3, „[k]ui liikmesriigid vaatavad toimeainet sisaldavad taimekaitsevahendid uuesti läbi vastavalt lõikele 2, kohaldavad nad enne läbivaatamist artikli 4 lõike 1 punkti b alapunktides i–v ja punktides c–f sätestatud nõudeid kooskõlas esitatavaid andmeid käsitlevate siseriiklike eeskirjadega”.
- 8 Direktiivi 91/414 artikli 13 lõike 6 kohaselt „võivad liikmesriigid selliste toimeainete puhul, mis on juba turul kaks aastat pärast käesoleva direktiivi teatavakstegemist, ja

asutamislepingut kohaselt arvesse võttes jätkata nõutavaid andmeid käsitlevate siseriiklike eeskirjade kohaldamist kuni kõnealuste toimeainete kandmiseni I lissasse.”

- 9 Vastavalt kõnealuse direktiivi artiklile 23 jõustavad liikmesriigid direktiivi järgimiseks vajalikud õigusnormid „kahe aasta jooksul alates direktiivi teatavakstegemisest”.

Direktiiv 98/8

- 10 Direktiiv 98/8 käsitleb varem mittepõllumajanduslikeks pestitsiidideks nimetatud tooteid, mida kasutatakse inimeste ja loomade tervisele kahjulike ning looduslike või valmistatud tooteid kahjustavate organismide tõrjeks.
- 11 Selle direktiivi artikli 5 lõige 1 sätestab, et liikmesriigid annavad biotsiidile loa ainult juhul, kui „selles sisalduv(ad) toimeaine(d) on loetletud I või I A liss ja kõik nendes lisades ettenähtud nõuded on täidetud” ning kui on täidetud teatavad muud tingimused.
- 12 Direktiivi 98/8 üleminekumeetmeid käsitleva artikli 16 lõikes 1 on sätestatud, et „liikmesriik [võib] 10 aasta jooksul [...] jätkuvalt kohaldada oma senist korda või praktikat biotsiidide turuleviimiseks. Eelkõige võib ta oma siseriiklike eeskirjade kohaselt lubada oma territooriumil turule viia biotsiidi, mis sisaldab [...] I või I A liss loetlemata toimeaineid.” Siiski peavad sellised toimeained olema 24 kuu jooksul kõnealuse direktiivi jõustumisest biotsiidi toimeainetena turule viidud muudel

eesmärkidel kui teaduslik uurimis- ja arendustöö või toodangualane uurimis- ja arendustegevus.

Siseriiklikud õigusnormid

- 13 6. veebruari 2003. aasta seadusega (*Stb.* 2003, nr 62) muudetud 1962. aasta pestitsiidiseaduse (*Bestrijdingsmiddelenwet, Stb.* 1962, nr 288, edaspidi „BMW”) artikli 2 lõige 1 sätestab:

„Madalmaades on keelatud müüa, vallata või ladustada, Madalmaadesse tuua või seal kasutada pestitsiidi, mille puhul ei ole kindel, et selleks on käesoleva seaduse alusel luba antud, või kui on tegemist madala riskiastmega biotsiidiga, et see on registreeritud.”

- 14 BMW artikli 3 lõike 1 eesmärk on peamiselt direktiivi 91/414 artikli 4 lõike 1 sätete ülevõtmine. Eelkõige kehtestatakse selle seaduse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunktides 1–10 tingimused, mis vastavad sisuliselt direktiivi artikli 4 lõike 1 punkti b alapunktides i–v ette nähtud tingimustele, ning punktides b–d kehtestatakse tingimused, mis vastavad direktiivi artikli 4 lõike 1 punktides c–e sätestatud tingimustele. BMW artikli 3 lõike 2 punkti a eesmärk on sama direktiivi artikli 4 lõike 1 punkti a sätete ülevõtmine.

- 15 BMW artikkel 16aa, mis jõustus 8. veebruaril 2003, on sõnastatud järgmiselt.

„1. Kui põllumajanduse kiireloomulised huvid seda nõuavad, võib asjaomane minister artikli 2 lõike 1 ja artikli 10 lõigete 1 ja 2 sätetest teha erandi või anda vabastuse taimekaitsevahendile, mis sisaldab toimeainet,

- a. mida on müüdud enne 26. juulit 1993;
- b. mida ei ole nimetatud artikli 3 lõike 2 punktis a ette nähtud ühenduse meetmes ning
- c. mille suhtes on pärast 26. juulit 2003 alustatud või jätkatud direktiivi [91/414] artikli 8 lõikes 2 mainitud kontrollimist.

2. Kõnealuste erandite või vabastustega võivad kaasneda teatud tingimused. Neid võib anda piiratud ulatuses ning igal ajal tühistada.”

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 16 Minister andis Bmw artikli 16aa alusel 21. aprillil 2004 määruse taimekaitsevahendeid puudutavate vabastuste kohta 2004. aastal (besluit „Vrijstelling gewasbe-

schermingsmiddelen 2004”, *Stcrt.* 2004, nr 77, edaspidi „21. aprilli 2004. aasta määrus”), millega ta vabastas määrukses nimetatud kasutajad määrukses kirjeldatud kultuuride suhtes Bmw artikli 2 lõikes 1 ja artikli 10 lõikes 1 sätestatud keeldudest, tingimusel et täidetakse määruse lisa I peatükis sätestatud kasutuseeskirju seoses samas peatükis loetletud taimekaitsevahendite müümise, valdamise, ladustamise ja kasutamisega Madalmaades ning sinna importimisega. 21. aprilli 2004. aasta määrus kaotas kehtivuse 1. jaanuaril 2005.

- 17 21. aprilli 2004. aasta määrust muutva 28. aprilli 2004. aasta määrusega (besluit „Wijziging Besluit vrijstellingen gewasbeschermingsmiddelen 2004”, *Stcrt.* 2004, nr 82, edaspidi „28. aprilli 2004. aasta määrus”) lisas minister 21. aprilli 2004. aasta määruse I lisasse 13 jaotist. Need jaotised käsitlesid teatavate taimekaitsevahendite erilisi kasutusvaldkondi, mille puhul tehti erand eespool nimetatud keeldudest.
- 18 Stichting ja Stichting Natuur en Milieu (koos edaspidi „sihtasutused”) esitasid 9. juuni 2004. aasta kirjaga kaebuse 28. aprilli 2004. aasta määruse peale.
- 19 Ministri 18. oktoobri 2004. aasta otsusega tunnistati osad sihtasutuste väited vastuvõetamatuks ja osad väited põhjendamatuks.
- 20 Stichting kaebas selle otsuse 28. oktoobril 2004 edasi College van Beroep voor het bedrijfsleven’isse, kes — pidades lahendama küsimuse Bmw artikli 16aa vastavusest

ühenduse õigusele — otsustas menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

- „1. Kas siseriiklikul kohtul on õigus kohaldada direktiivi [91/414] artiklit 8 pärast seda, kui direktiivi artiklis 23 sätestatud tähtaeg on möödunud?
2. Kas direktiivi [98/8] artiklit 16 tuleb tõlgendada nii, et kõnealuse sätte mõte on sama, mis direktiivi [91/414] artikli 8 lõikel 2?
3. Kas direktiivi [91/414] artikli 8 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et see kehtestab *standstill*-kohustuse, st et liikmesriigil on õigus muuta olemasolevat süsteemi või praktikat ainult niivõrd, kuivõrd muudatusega kehtestatakse direktiiviga kooskõlas olev hindamine enne taimekaitsevahendile loa andmist?
4. Kui vastus kolmandale küsimusele on eitav:

Kas direktiivi [91/414] artikli 8 lõige 2 kehtestab piirangud biotsiidide turuleviimist käsitlevate siseriiklike õigusaktide muutmisele ning millised need piirangud sellisel juhul on?

5. Kui vastus neljandale küsimusele on eitav:

Milliste kriteeriumide põhjal tuleb hinnata, kas tegemist on meetmetega, mis ohustavad tõsiselt direktiivis [91/414] ette nähtud tulemuse saavutamist?

6. Kui vastus teisele küsimusele on eitav:

a) Kas direktiivi [91/414] artikli 8 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et kui liikmesriik lubab oma territooriumil turule viia selliseid taimekaitsevahendeid, mis sisaldavad direktiivi I lisas loetlemata toimeaineid ja mis on direktiivi teatavakstegemise järel olnud turul kaks aastat, siis tuleb tal järgida selle direktiivi artikli 4 sätteid?

b) Kas direktiivi [91/414] artikli 8 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et kui liikmesriik lubab oma territooriumil turule viia selliseid taimekaitsevahendeid, mis sisaldavad direktiivi I lisas loetlemata toimeaineid ja mis on direktiivi teatavakstegemise järel olnud turul kaks aastat, siis tuleb tal järgida selle direktiivi artikli 8 lõike 3 sätteid?

7. Kas direktiivi [91/414] artikli 8 lõiget 3 tuleb tõlgendada nii, et selles ette nähtud uue läbivaatamisega peetakse silmas ka juba turul olevate taimekaitsevahendite uue kasutusvaldkonna hindamist, mille käigus uuritakse, kas pestitsiidiseaduse artiklis 16aa sätestatud ajutiste meetmete kasutamisega kaasneb ettearvamatuid riske kasutajale või töötajale, rahvatervisele ja keskkonnale?

8. Kas direktiivi [91/414] artikli 8 lõiget 3 tuleb tõlgendada nii, et see sisaldab ainult sätteid, mis puudutavad teabe andmist enne uuesti läbivaatamist, või tuleb seda tõlgendada nii, et seal mainitud nõuded laienevad ka sellele, kuidas seda läbivaatamist korraldatakse ja läbi viiakse?”

Suulise menetluse uuendamise taotlus

- 21 18. mai 2006. aasta kirjaga palus Madalmaade valitsus Euroopa Kohtul kodukorra artikli 61 kohaselt suulise menetluse uuendada, tuues põhjenduseks, et viiendat küsimust puudutav kohtujuristi ettepanek põhineb Madalmaade ja ühenduse õigusnormide vääraral tõlgendusel.
- 22 Esiteks eirab kohtujuristi ettepanek taimekaitsevahendi turuleviimiseks loa taotlejatele Madalmaade õigusest tulenevat kohustust esitada pädevale ministrile üksikasjalik toimik. Teiseks väidab Madalmaade valitsus, et vastupidiselt kohtujuristi märgitule käsitleb direktiivi 91/414 neljateistkümnes põhjendus üksnes võimalust lubada ajutiselt taimekaitsevahendeid, mis sisaldavad direktiivi I lisas loetlemata toimeainet ega ole kaks aastat pärast direktiivi teatavakstegemist veel turul.
- 23 Euroopa Kohus võib omal algatusel või kohtujuristi ettepanekul või poolte taotlusel kodukorra artikli 61 kohaselt määrusega suulise menetluse uuendada, kui ta leiab, et tal ei ole piisavalt informatsiooni või kui asja lahendamisel tuleks tugineda argumendile, mille üle pooled ei ole vaieldud (vt 4. veebruari 2000. aasta määrus kohtuasjas C-17/98: Emesa Sugar, EKL 2000, lk I-665, punkt 18, ja 14. detsembri 2004. aasta otsus kohtuasjas C-210/03: Swedish Match, EKL 2004, lk I-11893, punkt 25).

- 24 Käesoleval juhul see aga nii ei ole. Esiteks piirdub Madalmaade valitsus sisuliselt kohtujuristi ettepaneku kommenteerimisega, viitamata faktilistele asjaoludele või õigusaktide sätetele, millele kohtujurist peaks tuginema ning mille üle pooled ei ole vaieldud. Teiseks tuleb tõdeda, et Euroopa Kohtule teatavaks tehtud asjaolusid arvestades on tal piisavalt informatsiooni kõigile esitatud küsimustele vastamiseks.
- 25 Seetõttu tuleb suulise menetluse uuendamise taotlus rahuldamata jätta.

Eelotsuse küsimused

Vastuvõetavus

- 26 Euroopa Kohtule esitatud märkustes väljendab Prantsuse valitsus kõigepealt kahtlust teatavate esitatud küsimuste vastuvõetavuse suhtes.
- 27 Esiteks märgib Prantsuse valitsus, et esimeses küsimuses viitab eelotsusetaotluse esitanud kohus direktiivi 91/414 artiklile 8 tervikuna, täpsustamata, millist selle artikli lõigetest, mis tähistavad üksteisest tunduvalt erinevaid olukordi, silmas peetakse. Seejärel väidab Prantsuse valitsus, et mainitud direktiivi artikkel 23 puudutab ainult vastastikuse tunnustamise korda käsitleva direktiivi artikli 10 lõike 1 esimese lõigu teise taande kohaldamist seoses direktiivi artikli 4 teatavate nõuetega. Seega on kõnealune küsimus vastuvõetamatu, kuna vastus sellele ei ole vajalik põhikohtuasja lahendamiseks.

- 28 Veel väidab Prantsuse valitsus, et teine küsimus on vastuvõetamatu, kuna põhikohtuasjas käsitletakse ainult taimekaitsevahendeid, mitte biotsiide.
- 29 Siinkohal tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on EÜ artiklis 234 sätestatud Euroopa Kohtu ja siseriiklike kohtute koostöö raames ainult siseriiklikul kohtul, kelle lahendada on vaidlus ja kes vastutab langetatava kohtuotsuse eest, pädevus kohtuasja eripära arvestades hinnata nii eelotsuse vajalikkust oma otsuse tegemiseks kui ka Euroopa Kohtule esitatavate küsimuste asjakohasust. Järelikult juhul, kui küsimused puudutavad ühenduse õiguse tõlgendamist, on Euroopa Kohus põhimõtteliselt kohustatud neile vastama (vt eelkõige 15. detsembri 1995. aasta otsus kohtuasjas C-415/93: Bosman, EKL 1995, lk I-4921, punkt 59; 19. veebruari 2002. aasta otsus kohtuasjas C-35/99: Arduino, EKL 2002, lk I-1529, punkt 24, ja 10. novembri 2005. aasta otsus kohtuasjas C-316/04: Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie, EKL 2005, lk I-9759, punkt 29).
- 30 Euroopa Kohus on siiski tõdenud, et erandjuhtudel on tal omaenda pädevuse hindamiseks kohustus kontrollida asjaolusid, mille alusel siseriiklik kohus tema poole pöördus (vt selle kohta 16. detsembri 1981. aasta otsus kohtuasjas 244/80: Foglia, EKL 1981, lk 3045, punkt 21). Euroopa Kohus võib keelduda siseriikliku kohtu esitatud eelotsuse küsimusele vastamisest vaid juhul, kui ühenduse õiguse tõlgendamine, mida siseriiklik kohus on palunud, ilmselgelt ei ole kuidagi seotud põhikohtuasja faktiliste asjaolude või esemega või kui kõnealune probleem on hüpoteetiline või kui Euroopa Kohtul puudub teave nende faktiliste ja õiguslike asjaolude kohta, mida tal on tarvis, andmaks vajalikku vastust talle esitatud küsimustele (vt eelkõige eespool viidatud Bosmani otsus, punkt 61; Arduino otsus, punkt 25, ja Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie otsus, punkt 30).
- 31 Antud juhul ei ole ilmselge, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimused kuulusid ühegi mainitud näite alla.

- 32 Esiteks, kuigi College van Beroep voor het bedrijfsleven ei ole oma esimeses küsimuses märkinud, milliseid direktiivi 91/414 artikli 8 lõikeid ta silmas pidas, on see kohus siiski edastanud Euroopa Kohtule kogu informatsiooni, mida on tarvis, et Euroopa Kohus saaks talle anda vajaliku vastuse. Eelotsusetaotlusest nähtub selgelt, et College van Beroep voor het bedrijfsleven pidas silmas kõnealuse artikli 8 lõikeid 2 ja 3, kuivõrd need käsitlevad taimekaitsevahendeid, mis sisaldavad direktiivi I lisas loetlemata toimeaineid ja on juba olnud turul kaks aastat pärast direktiivi teatavakstegemist, ning kõnealuse direktiivi artikli 23 lõiget 1, kuna selles nähakse ülevõtmise tähtjaks ette kaks aastat alates direktiivi teatavakstegemisest.
- 33 Teiseks, kuigi Bmw artikkel 16aa on vastavalt selle sõnastusele kohaldatav üksnes taimekaitsevahenditele (*gewasbeschermingsmiddelen*), ei saa väita, nagu ei oleks direktiivi 98/8 artikli 16 tõlgendamine kuidagi seotud põhikohtuasja faktiliste asjaolude või esemega või et püstitatud probleem on hüpoteetiline. Viidates 3. mai 2001. aasta otsuse kohtuasjas C-306/98: Monsanto, EKL 2001, lk I-3279) punktile 44, milles Euroopa Kohus leidis, et direktiiv 98/8 sisaldab toodete turuleviimist käsitlevaid sätteid, millel on palju sarnasusi direktiivi 91/414 sätetega, ning küsides sisuliselt, kas direktiivi 98/8 artikli 16 lõike 1 sätteid, mille kohaselt võib liikmesriik üleminekuperioodi jooksul jätkuvalt kohaldada oma senist korda või praktikat biotsiidide turuleviimiseks, sisalduvad ka direktiivi 91/414 artikli 8 lõikes 2, on eelotsusetaotluse esitanud kohus piisavalt õigustanud oma teise küsimuse põhjendatust.
- 34 Seega on kõik esitatud küsimused vastuvõetavad.

Põhiküsimus

Teine küsimus

- 35 Kõigepealt vaadeldava teise küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas erinevale sõnastusele vaatamata on direktiivi 98/8 artikli 16 lõikes 1 ja direktiivi 91/414 artikli 8 lõikes 2 ette nähtud üleminekukordadel sama tähendus.
- 36 Tuleb meenutada, et eespool viidatud Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie otsuse punktides 59–63 vastas Euroopa Kohus samasugusele küsimusele jaatavalt.
- 37 Seega tuleb teisele küsimusele vastata, et direktiivi 98/8 artikli 16 lõikel 1 on sama tähendus kui direktiivi 91/414 artikli 8 lõikel 2.

Kolmas kuni viies küsimus

- 38 Kolmanda kuni viienda küsimusega, mida tuleb käsitleda koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 91/414 artikli 8 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et see kehtestab *standstill*-kohustuse või kas see artikkel sisaldab muid piiranguid liikmesriikide õigusele muuta üleminekuperioodil oma lubade andmise korda. Konkreetsemalt küsib ta seda, kas nimetatud artikkel keelab sellise

siseriikliku õigusnormi vastuvõtmise, mis ei pane taimekaitsevahendi turuleviimiseks loa taotlejale üleminekuperioodil toimiku esitamise kohustust ning ei kohusta pädevat asutust kontrollima, et kõnealune taimekaitsevahend ja selle toimeained ei kahjustaks inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kaitset, vaid mille kohaselt on loa andmise ainsaks seaduses sätestatud eelduseks kiireloomuline vajadus põllumajanduse huvides.

- 39 Esiteks peab märkima, et *standstill*-kohustuse võimalikku olemasolu ei saa tuletada direktiivi 91/414 artikli 8 lõike 2 sõnastusest, sest mainitud artikkel ei sisalda selle kohta mingit otsest formuleeringut (vt analoogiline eespool viidatud Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie otsus, punkt 37).
- 40 Sellest nähtub, et direktiivi 91/414 artikli 8 lõiget 2 ei tule tõlgendada kui *standstill*-kohustust.
- 41 Siiski ei saa liikmesriikide õigust muuta direktiivi 91/414 artikli 8 lõikes 2 sätestatud üleminekuperioodil oma taimekaitsevahendite lubamise korda pidada piiramatuks (vt analoogiline eespool viidatud Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie otsus, punkt 41).
- 42 Tuleb meenutada, et kuigi liikmesriigid ei pea võtma meetmeid direktiivi ülevõtmiseks enne selleks ettenähtud tähtaja möödumist, tuleneb EÜ artikli 10 teisest lõigust, kohaldatuna koos EÜ artikli 249 kolmanda lõiguga, ja ka direktiivist endast, et selle tähtaja jooksul on liikmesriigid kohustatud vältima selliste meetmete võtmist, mis võiksid tõsiselt ohustada direktiivis ette nähtud tulemuse saavutamist

(18. detsembri 1997. aasta otsus kohtuasjas C-129/96: Inter-Environnement Wallonie, EKL 1997, lk I-7411, punkt 45). See kehtib ka sellise üleminekuperioodi suhtes, nagu on sätestatud direktiivi 91/414 artikli 8 lõikes 2 (vt analoogiline eespool viidatud Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie otsus, punkt 42).

43 Sellega seoses tuleb märkida, et direktiivi 91/414 eesmärk ei ole ainult parandada taimekasvatustoodangut ja kõrvaldada tõkked ühendusesisesele kauplemisele taimsete saadustega, vaid ka kaitsta inimeste ja loomade tervist ning keskkonda (vt selle kohta 9. märtsi 2006. aasta otsus kohtuasjas C-174/05: Zuid-Hollandse Milieufederatie ja Natuur en Milieu, EKL 2006, lk I-2443, punkt 30).

44 Neil asjaoludel ei saa liikmesriigid, ohustamata tõsiselt direktiivis ettenähtud tulemuse saavutamist, muuta kohaldatavaid õigusnorme direktiivi artikli 8 lõikes 2 sätestatud üleminekuperioodi jooksul selliselt, et nad saaksid anda selle sätte kohaldamisalasse kuuluvale taimekaitsevahendile loa, ilma et nad võtaksid nõuetekohaselt arvesse tagajärgi, mis sellel taimekaitsevahendil võib olla inimeste ja loomade tervisele ning keskkonnale.

45 Kõnealuste tagajärgede nõuetekohane arvessevõtmine liikmesriigi ametiasutuste poolt eeldab muu hulgas seda, et loa andmise otsus tehtaks üksnes toimiku põhjal, mis sisaldab kõnealuste tagajärgede tegelikuks hindamiseks vajalikke andmeid.

46 Sellega seoses ei või direktiivi 91/414 artikli 13 lõiget 6, mis sätestab, et erandina sama artikli lõikest 1 võivad liikmesriigid EÜ asutamislepingut kohaselt arvesse

võttes jätkata nõutavaid andmeid käsitlevate siseriiklike eeskirjade kohaldamist üleminekuperioodi jooksul, tõlgendada nii, nagu lubaks see liikmesriikidel täielikult vabastada taimekaitsevahendi loa taotlejad toimiku koostamise kohustusest.

47 Eelotsusetaotluse esitanud kohtul tuleb hinnata, kas põhikohtuasjas kõne all olevad siseriiklikud õigusnormid vastavad käesoleva otsuse punktides 44 ja 45 osutatud tingimustele.

48 Seega tuleb kolmandale kuni viiendale küsimusele vastata, et direktiivi 91/414 artikli 8 lõige 2 ei kujuta endast *standstill*-kohustust. Kuid EÜ artikli 10 teine lõik ja artikli 249 kolmas lõik ning direktiiv 91/414 nõuavad, et selle direktiivi artikli 8 lõikes 2 sätestatud üleminekuperioodi jooksul väldiksid liikmesriigid selliste meetmete võtmist, mis võiksid tõsiselt ohustada direktiivis ette nähtud tulemuse saavutamist. Konkreetsemalt ei või liikmesriigid muuta kohaldatavaid õigusnorme nimetatud üleminekuperioodi jooksul selliselt, et nad saaksid anda selle sätte kohaldamisalasse kuuluvale taimekaitsevahendile loa, ilma et nad võtaksid nõuetekohaselt arvesse tagajärgi, mis sellel taimekaitsevahendil võib olla inimeste ja loomade tervisele ning keskkonnale. Loa andmise otsuse võib teha üksnes toimiku põhjal, mis sisaldab kõnealuste tagajärgede tegelikuks hindamiseks vajalikke andmeid.

Kuues küsimus

49 Kuuenda küsimusega, mis koosneb kahest osast, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas direktiivi 91/414 artikli 8 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et kui

liikmesriik lubab oma territooriumil turule viia selliseid taimekaitsevahendeid, mis sisaldavad direktiivi I lisas loetlemata toimeaineid ja mis on direktiivi teatavakstegemise järel olnud turul kaks aastat, siis tuleb tal järgida selle direktiivi artikli 4 või artikli 8 lõike 3 sätteid.

50 Sellega seoses tuleb meenutada, et Euroopa Kohus on juba vastanud samasugusele küsimusele eespool viidatud Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie otsuses. Nimetatud otsuse punktidest 46–57 nähtub, et Euroopa Kohus on vastanud sellele küsimusele eitavalt.

51 Seega tuleb kuuendale küsimusele vastata, et direktiivi 91/414 artikli 8 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et kui liikmesriik lubab oma territooriumil turule viia selliseid taimekaitsevahendeid, mis sisaldavad direktiivi I lisas loetlemata toimeaineid ja mis on direktiivi teatavakstegemise järel olnud turul kaks aastat, ei ole ta kohustatud järgima selle direktiivi artikli 4 või artikli 8 lõike 3 sätteid.

Seitsmes küsimus

52 Seitsmenda küsimusega soovib College van Beroep voor het bedrijfsleven sisuliselt teada, kas direktiivi 91/414 artikli 8 lõike 3 mõttes „uuesti läbivaatamise” all tuleb mõista põhikohtuasjas käsitletavate määruste andmise järel Bmw artikli 16a kohaselt toimunud hindamist, mille eesmärk oli kindlaks teha, kas juba turul oleva taimekaitsevahendi uue kasutusvaldkonnaga kaasneb ettearvamatuid riske kasutajatele, töötajatele, rahvatervisele ja keskkonnale.

- 53 Sellega seoses tuleb meenutada, et uuesti läbivaatamine direktiivi 91/414 tähenduses eeldab, et taimekaitsevahendil on juba turuleviimise luba ja see on uuesti läbivaatamise ajal veel kehtiv (eespool viidatud Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie otsus, punkt 67).
- 54 Lisaks tuleneb direktiivi 91/414 artikli 4 lõikest 5 koostoimes artikli 8 lõikega 3, et uuesti läbivaatamise eesmärk ei ole mitte eraldiseisvale toimeainele, vaid pigem lõplikule taimekaitsevahendile uuesti hinnangu andmine, ning et see uuesti läbivaatamine tehakse liikmesriigi ametiasutuse, mitte aga asjaomaste isikute algatusel (eespool viidatud Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie otsus, punkt 68).
- 55 Seega tuleb seitsmendale küsimusele vastata, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne on otsustada, kas BMW artikli 16aa kohaselt toimunud hindamine vastab kõigi oma tunnuste poolest uuesti läbivaatamisele direktiivi 91/414 artikli 8 lõike 3 mõttes ning eelkõige tunnustele, mida on nimetatud käesoleva otsuse punktides 53 ja 54.

Kaheksas küsimus

- 56 Kaheksanda küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 91/414 artikli 8 lõiget 3 tuleb tõlgendada nii, et see puudutab üksnes andmete esitamist enne uuesti läbivaatamist, või tuleb seda tõlgendada nii, et selles sätestatud tingimused mõjutavad ka viisi, kuidas seda läbivaatamist tuleb korraldada ja läbi viia.

- 57 Tuleb meenutada, et Euroopa Kohus on samasugust küsimust juba uurinud. Eespool viidatud Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie otsuse punktides 71–74 leidis Euroopa Kohus, et kõnealust artiklit tuleb tõlgendada nii, et see sisaldab üksnes sätteid andmete esitamise kohta enne uuesti läbivaatamist.
- 58 Seega tuleb kaheksandale küsimusele vastata, et direktiivi 91/414 artikli 8 lõiget 3 tuleb tõlgendada nii, et see sisaldab üksnes sätteid andmete esitamise kohta enne uuesti läbivaatamist.

Esimene küsimus

- 59 Esimese küsimusega soovib eelotsustaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 91/414 artikli 8 lõigetel 2 ja 3 on pärast kõnealuse direktiivi siseriiklikku õigusesse ülevõtmise tähtaja möödumist vahetu õiguspõhjus.
- 60 Arvestades ülejäänud küsimustele antud vastust, ei ole esimesele küsimusele vaja vastata.

Kohtukulud

- 61 Et põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, v.a poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 1998. aasta direktiivi 98/8/EÜ, mis käsitleb biotsiidide turuleviimist, artikli 16 lõikel 1 on sama tähendus kui nõukogu 15. juuli 1991. aasta direktiivi 91/414/EMÜ taimekaitsevahendite turuleviimise kohta artikli 8 lõikel 2.
2. Direktiivi 91/414 artikli 8 lõige 2 ei kujuta endast *standstill*-kohustust. Kuid EÜ artikli 10 teine lõik ja artikli 249 kolmas lõik ning direktiiv 91/414 nõuavad, et selle direktiivi artikli 8 lõikes 2 sätestatud üleminekuperioodi jooksul väldiksid liikmesriigid selliste meetmete võtmist, mis võiksid tõsiselt ohustada direktiivis ette nähtud tulemuse saavutamist. Konkreetsemalt ei või liikmesriigid muuta kohaldatavaid õigusnorme nimetatud üleminekuperioodi jooksul selliselt, et nad saaksid anda selle sätte kohaldamisalasse kuuluvale taimekaitsevahendile loa, ilma et nad võtaksid nõuetekohaselt arvesse tagajärgi, mis sellel taimekaitsevahendil võib olla inimeste ja loomade tervisele ning keskkonnale. Loa andmise otsuse võib teha üksnes toimiku põhjal, mis sisaldab kõnealuste tagajärgede tegelikuks hindamiseks vajalikke andmeid.
3. Direktiivi 91/414 artikli 8 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et kui liikmesriik lubab oma territooriumil turule viia selliseid taimekaitsevahendeid, mis sisaldavad direktiivi I lisas loetlemata toimeaineid ja mis on direktiivi teatavakstegemise järel olnud turul kaks aastat, ei ole ta kohustatud järgima selle direktiivi artikli 4 või artikli 8 lõike 3 sätteid.

4. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne on otsustada, kas 1962. aasta pestitsiidiseaduse (Bestrijdingsmiddelenwet), mida on muudetud 6. veebruari 2003. aasta seadusega, artikli 16aa kohaselt toimunud hindamine vastab kõigi oma tunnuste poolest uuesti läbivaatamisele direktiivi 91/414 artikli 8 lõike 3 mõttes ning eelkõige tunnustele, mida on nimetatud käesoleva otsuse punktides 53 ja 54.
5. Direktiivi 91/414 artikli 8 lõiget 3 tuleb tõlgendada nii, et see sisaldab üksnes sätteid andmete esitamise kohta enne uuesti läbivaatamist.

Allkirjad